

ONDRUSKA

Ruuskanen-Ruuska sukuseuran sukuviesti 21

marraskuu 2013

Riihipetäjä, kuvattu kesällä 1961

Sukuseuramme tunnus on rauhoitettu rihipetäjä, joka kasvaa Siilinjärven Kuuslahdessa Rannan Asikkalan pellolla.

Lehtemme on saanut nimensä sukunimenne lähtökohtana olevasta nimestä Andreas, jonka toinen muoto on Ondrei, Ondruska. Tästä muotoutuivat vähitellen Ruska, Druska ja Ruskain sekä vuosisatojen aikana Ruuskanen ja Ruuska.

Ondruska 21, marraskuu 2013

Ajankohtaista	2
Pääkirjoitus	3
Jyväskylän sukkokous 2014	4
EU:n tietosuoja-asetus (Markku Ruuskanen).....	5
Kotiseutumatka Kaukolaan (Esko ja Tarja Ruuska).....	8
Maaningan Ruuskasia (Risto Ruuskanen).....	12
Kuopion tehopartio (Asko Ruuskanen)	17
Sukumme vaakuna taipuu moneksi	18

Lehtitoimikunta: Raija Peltola [raijahpeltola\(at\)gmail.com](mailto:raijahpeltola(at)gmail.com), Markku Ruuskanen [markkuj.ruuskanen\(at\)kolumbus.fi](mailto:markkuj.ruuskanen(at)kolumbus.fi) ja Marita Nygrén [marita.nygren\(at\)gmail.com](mailto:marita.nygren(at)gmail.com)
Sukuviestiin osoitetut jutut osoitteeseen: [ondruska.sukuviesti\(at\)gmail.com](mailto:ondruska.sukuviesti(at)gmail.com)

Ajankohtaista

Kuten sukuseuralaiset varmaan muistavat:
Kaikenlaiset tarinat, piirustukset, kuvat ja muistelot lehden lukijoilta, myös siltä nuorimmalta sukupolvelta, ovat tervetulleita lehdessä julkaistavaksi.

Tähän lehteen juttuja onkin tullut mukavasti ja siitä kiitokset Esko ja Tarja Ruuskalle, Risto Ruuskaselle sekä Asko Ruuskaselle.

Mikäli et halua, että juttu julkaistaan kotisivujen nettiversiossa, ilmoita asiasta Marita Nygrénille [marita.nygren\(at\)gmail.com](mailto:marita.nygren(at)gmail.com) artikkelin poistamiseksi.

Edellisessä lehdessä totesin, että **jäsenmaksujen** maksaminen on tänä vuonna ollut kiitettävää. Jos maksusi on kuitenkin jostain syystä unohtunut, lehden mukana tulee uusi maksulomake.

Vuoden 2014 Jyväskylän sukkokouksen valmistelut etenevät ja asiat varmentuvat pikkuhiljaa. Jyväskylän sukkokouksesta tarkemmin lehtemme sisäsivuilla.

Pääkirjoitus

Puheenjohtajan kynällä

Vuoden loppu on jo niin lähellä, että hyvällä syyllä voi muistella mennyttä kesää. Aurinkoisia ilmoja riitti varmasti jokaiselle, ainakin jossakin vaiheessa lomaa. Työelämän ulkopuolella oleville kesä oli suorastaan hellivän ja hyväilevän kaunis. Toivotaan tulevana talvena ilmoja riittävän samalla tavalla jokaiselle, etenkin hiihtäjille ja laskettelijoille.

DNA-näytteistä tuloksetkin ovat saapuneet. Tiedämme sukumme pääasiallisen kulkureitin ihmisen syntysijoilta, Afrikasta, Suomeen tulevan arabimaiden, Kiinan ja Siperian kautta. Sukuhaarojen eroamiset aikojen kuluessa matkan varrella jne. Asioista kerrotaan tuhdimpi annos seuraavassa lehdessä. DNA-asiantuntija Tuomo Rytönen on lupautunut ensi kesänä Jyväskylän sukukokouksessa kertomaan tarkkaa tietoa vieläkin enemmän.

Kesän aikana tutustuin kahteen, historiallisesti mielenkiintoiseen aiheeseen. Toiseen tutustuin vaimoni ja internetin välityksellä, toiseen, käymällä paikanpäällä Porissa.

Vaimoni, omaa sukua Reijonen, on sukuseuransa jäsen ja sukuseura puuhaa parhaillaan sukukirjaa. Häntä pyydettiin kirjoittamaan luku ukistaan. Ukin historia alkaa Liperistä ja Nilsiään muuttamisen jälkeen kaupan perustamisesta kylän keskustaan. Yhteiskunnallisiin asioihin hän otti myös osaa. Suomen irrottautuminen Venäjältä oli hänellä kovasti mielessä. Hän kävi Helmikuun manifestin jälkeen, 1899 omalla kustannuksellaan Suuren lähetystön mukana, Nilsiään pitäjän Muuruveden kylän epävirallisena edustajana Pietarissa, pyrkimässä Venäjän keisarin ja Suomen Suuriruhtinas, Nikolai II juttusille. Lähetystä Suuriruhtinas ei kuitenkaan ottanut vastaan. Nilsiään pitäjän virallisena edustajana oli Muuruveden kylällä asuva, talollinen/valtiopäivämies Johan Zitting. Ukilleen kiitokseksi uhrautuvaisuudesta on jälkeenpäin lähetetty suurikokoinen, Nikolainkirjon rappusilla otettu, kehystetty yhteisvalokuva. Kuvataulu on suvulla

tallessa tänäkin päivänä.

Toinen historiallisesti vaikuttava tapahtuma oli Porissa, Sigrid Juséliuksen mausoleumissa käynti. Mausoleumi sijaitsee Porissa, Käppärän hautausmaalla. Sen rakennutti Sigridin isä, Fritz Arthur Jusélius, 11-vuotiaana, 1898 tuberkuloosiin kuolleen tyttärensä viimeiseksi leposijaksi. Sigridin erittäin kauniisti muotoiltu marmorinen sarkofagi on pohjakerroksessa, jota voi katsella toisen kerroksen ympyränmuotoisesta aukosta. Itse mausoleumissa on muutoinkin katseltavaa ulkona ja sisällä. Oppaan johdolla mausoleumiin tutustuminen valotti historiaa tuntuvasti.

Sukunsa tutkiminen, varsinkin innostuneelle tutkijalle, on usein samanlaista historian löytämistä ja selaamista omasta suvusta. Usein on Markku lähettänyt sähköpostia monenlaisesta mielenkiintoisesta sukulöydöstä. Toisekseen omistani, sukuun liittyvistä, minulla selvittämättömistä asioista olen Markulta saanut vastauksen jälkipostina muutaman päivän kuluttua. Se on helppoa, kun osaa.

Toivotan jokaiselle sukuseuralaiselle ja muillekin lukijoille, tunnelmallista joulun odotusta ja joulua, sen jälkeen hyvää, vain iloisia yllätyksiä tuovaa vuotta 2014.

**Asko Ruuskanen, Viljelijäntie 16, 70260 Kuopio,
puh. 0500 759250, sähköposti
[asko.ruuskanen\(at\)kolumbus.fi](mailto:asko.ruuskanen(at)kolumbus.fi)**

Jk. Joululahjavinkkinä voisin suositella sukukirjan ostamista läheiselle tai omaan kirjahyllyyn.

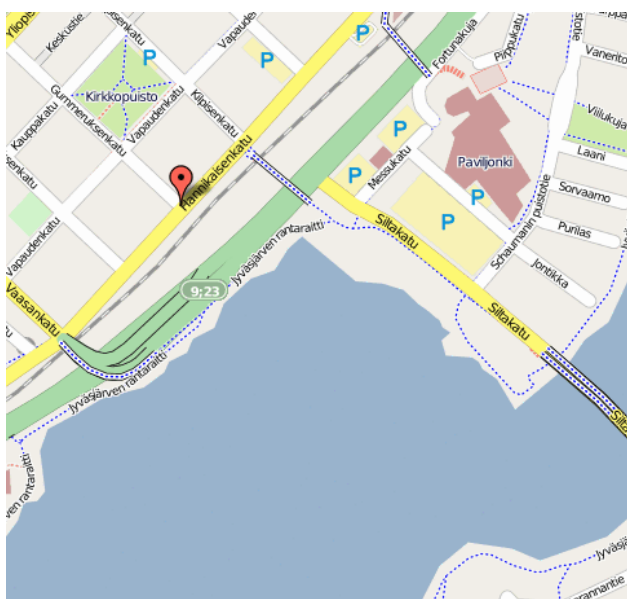
Hallituksen kokouksessa 28.10.2013 luovutettiin Saara Nygrénille sukuseuran standaari nro 10 kiitokseksi suuresta avusta kotisivujen tekemisessä

Jyväskylän sukukokous 2014

Ruuskanen-Ruuska sukuseura sukukokous

Aika: **9.-10.08.2014**

Paikka: **Hotelli Aleksandra
(Hannikaisenkatu 35), Jyväskylä**

Kartta osoitteesta <http://karttapalvelu.s-kanava.net/kartta/map.html?tpid=514847011&locale=fi-FI>

Lauantain 9.08.2014 aikataulu

- sukukokouksen ruokailu aloitetaan klo 11.30 ja
- sukukokous klo 13.00 samassa juhlasalitulissa

Tuomo Rytönen on lupautunut esittelemään DNA-testien tuloksia sukukokoukselle.

Sukukokouksen arvioidaan päättyvän klo 16.00 mennessä, jonka jälkeen jää hyvin aikaa majoittua ja siirtyä kävellen läheiseen (n. 500m) matkustajasatamaan tilattua laivaristeilyä varten.

Lauantai-illan laivaristeily

Kahden tunnin risteily Päijänteen saaristoon laivalla m/s Suomen Suvi, joka lähtee satamasta kello 17.30. Suuhunpantavaksi kahvi/tee ja kylmä voileipä. Sukuseura tarjoaa risteilyn ja kahvi/voileivän jokaiselle sukukokouksessa olevalle ja risteilyyn mukaan lähtevälle.

Kuva osoitteesta: <http://www.paijanne-risteilythilden.fi/files/suomensuvi-vaajakoskella.jpg>

Sukukokouksessa on myytävänä **sukupinssejä** (koko n. 2,4cmx3cm), joissa on seuran vaakuna. Myyntihinta 2 €/kpl

Ennakkotietoa majoituksesta

(Hotelli Aleksandra, Hannikaisenkatu 35, Jyväskylä)

Hinta/vrk

- 77€ 1-hengen huone (economy)
- 87€ 2-hengen huone (economy)
- 97€ 1-hengen huone (standard)
- 107€ 2-hengen huone (standard)
- 10€ lisävuode

Hinta vuoden 2013 mukainen, lopullinen hinta vahvistuu vuoden 2014 alussa.

Huonehinta sisältää runsaan buffetaamiaisen, hotelliasukkaiden saunavuoron, vapaan sisäänpääsyn iltaravintoloihimme (ennen klo 24/poikkeuksena erikoisillat)

Näkökohtia uudistettavasta tietosuojasetuksesta

Euroopan unionissa on jo pidemmän aikaa ollut uudistettavana tietosuojasetus, joka nykyisessä muodossaan on todettu ajastaan jääneeksi. Tähän muistioon olen koonnut näkemyksiäni uudistettavana olevasta tietosuojasetuksesta kyseisen esityksen 2012/0011 ja siihen Jan Philipp Albrechtin tekemien muutosesitysten pohjalta.

Viranomaisten hallussa olevien tietojen saatavuus

Sukututkimuksen kannalta keskeinen kysymys viime aikoina on ollut viranomaisten hallussa olevien henkilötietojen saatavuus tutkimuskohteeksi. Viranomaisten hallussa olevien tietojen luovuttamista koskee viranomaisten henkilötietojen käsittelyä koskevan sääntelyn johdanto-osan kohta 18: *Tämän asetuksen säännöksiä sovellettaessa voidaan ottaa huomioon virallisten asiakirjojen julkisuusperiaate.* Tässä kohdassa luovuttaminen periaatteellisella tasolla mahdollistetaan, mitä on pidettävä myönteisenä kohtana esityksessä.

Suostumuksen vaatiminen henkilötietojen kohteelta

Keskeinen vaatimus sukututkimuksen kannalta uudessa asetuksessa on suostumuksen edellyttäminen henkilötietojen kohteelta. Suostumusta koskee artiklan 7 määräys:

Rekisterinpitäjän on osoitettava, että rekisteröity on antanut suostumuksensa henkilötietojensa käsittelyyn tiettyjä tarkoituksia varten.

Suostumuksen sisältöä käsitellään johdanto-osan kohdassa 25:

Suostumus olisi annettava nimenomaisesti käyttäen mitä tahansa soveltuvaa tapaa, joka mahdollistaa vapaasti esitetyn, täsmällisen ja tietoon perustuvan ilmoituksen rekisteröidyn toiveista siten, että asianomainen esittää suostumusta ilmaisevan lausuman tai toteuttaa suostumusta ilmaisevan toimen, joka osoittaa, että asianomainen tietää antavansa suostumuksensa henkilötietojensa käsittelyyn, esimerkiksi rastittamalla ruudun vieraillessaan internet-sivustolla tai esittämällä minkä tahansa muun lausuman tai käyttäytymällä tavalla, joka selkeästi osoittaa tässä yhteydessä, että rekisteröity hyväksyy henkilötietojensa käsittelyä koskevan ehdotuksen. Suostumusta ei pitäisi voida antaa vaikenemalla tai jättämällä jokin toimi toteuttamatta. Suostumuksen olisi katettava kaikki käsittelytoimet, jotka toteutetaan samaa tarkoitusta tai samoja tarkoituksia varten. Jos rekisteröidyn on annettava suostumuksensa sähköisen pyynnön perusteella, pyynnön on oltava selkeä ja tiiviisti esitetty eikä se saa tarpeettomasti häiritä sen palvelun käyttöä, jota varten se annetaan. (Kohta 25)

Suostumuksen sisältöä käsitellään johdanto-osassa seuraavasti:

Jotta henkilötietojen käsittely olisi lainmukaista, sen olisi perustuttava asianomaisen henkilön yksilöityyn, tietoiseen ja nimenomaiseen suostumukseen tai muuhun oikeutettuun perusteeseen, josta säädetään lainsäädännössä, joko tässä asetuksessa tai tässä asetuksessa tarkoitettussa muussa unionin tai jäsenvaltion lainsäädännössä. (Kohta 31 Albrechtin lisäyksillä)

Suostumuksen edellyttäminen sukututkimuksen kohteena olevilta henkilöiltä henkilötietojen käsittelyn pohjaksi on täysin kohtuuton vaatimus. Tällä hetkellä kaikille elossa oleville henkilöille edellytetään ilmoitettavan tieto siitä, että heistä henkilötietojen käsittelijällä ovat henkilötiedot on rekisteröity sukututkimusrekisteriin sekä näiden tietojen sisältö.

Kokemus on osoittanut noin 10 %:n henkilöistä korjaavan tai täydentävän henkilötietojaan tai ilmoittavan suostumuksensa tietojen

rekisteröimiseen. Näin ollen suostumuksen vaatiminen edellyttäisi 90 %:n tietojen poistamisen sukurekisteristä ja mahdollistaisi vain murto-osan tietojen esittämisen julkaistavissa sukukirjoissa. Suostumuksen vaatiminen johtaisi näin ollen sukukirjojen tekemisen rajoittamisen vain kuolleiden henkilöiden tietoihin, mikä taas johtaisi kyseisten hankkeiden kannattamattomuuteen ja sukukirjojen julkaisujen loppumiseen.

Edellä olevista syistä suostumuksen vaatiminen henkilötietojen kohteilta olisi poistettava tulevasta sääntelystä.

Tietojen käsittelystä

Henkilötietojen käsittelijälle on asetettu velvollisuus osoittaa saaneensa suostumus käsittelytoimiin. Jos suostumus on saatu, sen osoittaminen ei liene ongelmallista. Henkilötietojen käsittely voi tapahtua ainoastaan luvallisia käyttötarkoituksia varten ja henkilötietoja on mahdollista käyttää ainoastaan niihin käyttötarkoituksiin, jotka on henkilötietojen kohteelle ilmoitettu. Tämän osalta ei liene ongelmia havaittu.

Arkaluonteisten tietojen käsittely on luvallista vain tiettyihin laissa säänneltyihin käyttötarkoituksiin kuten nykyisessäkin lainsäädännössä. Tämän ei ole havaittu aiheuttaneen ongelmia sukututkimuspiireissä.

Poikkeuksia henkilötietojen käsittelyyn on mahdollistettu johdanto-osan kohdassa 121. Siellä on mainittu historialliset käyttötarkoitukset yhtenä kohtana, joissa poikkeuksia olisi mahdollista myöntää kansallisessa lainsäädännössä.

Henkilötietojen säilytys on lopetettava niiden tultua tarpeettomaksi. Historiallisissa käyttötarkoituksissa tietojen säilytys pidempiaikaisena on mahdollistettu artiklassa 5.

Ilmoittaminen henkilötietojen kohteelle

Henkilötietojen kohteelle on ilmoitettava tietojen sisällöstä viipymättä artiklan 14 mukaan. Jos henkilötietojen kohteella asia on jo tiedossa, ilmoittaminen ei ole välttämätöntä. Myöskään historiallisissa käyttötarkoituksissa kerättyjen tietojen ilmoittaminen ei olisi välttämätöntä, jos ilmoittaminen olisi ylivoimaisen vaikeaa mietinnön mukaan.

Henkilötietojen kohteen tiedustellessa häntä koskevista tiedoista ne on ilmoitettava hänelle viipymättä artiklan 15 mukaisesti. Henkilöllä on oikeus myös oikaista häntä koskevat tiedot. Näiden kohtien osalta ei liene ongelmia havaittu.

Tietojen siirrosta toiselle henkilötietojen käsittelijälle pitäisi myös ilmoittaa kyseiselle henkilölle viipymättä komission esityksen artiklan 18 mukaan. Albrecht esittää tämän siirtämistä 15 artiklan yhteyteen. Tietojen tarkistaminen eri sukututkijoiden kesken on yleinen käytäntö ja tietojen siirtämisestä ilmoittaminen tietojen kohteille laajoja sukuja tutkittaessa olisi kohtuuton vaatimus.

Henkilölle on artiklan 17 mukaisesti annettu oikeus vaatia häntä koskevien tietojen poistaminen henkilörekisteristä. Tämä oikeus henkilöllä on ollut nytkin voimassa eikä sen osalta liene ongelmia olemassa.

Vaatimus tietosuojavastaavasta

Komission esityksen mukaan yksityissektorin suuressa yrityksessä olisi vaadittava tietosuojavastaavan asettamista. Albrechtin esityksessä tietosuojavastaavaa vaaditaan yksityisen sektorin yrityksessä, jos henkilötietoja käsitellään yli 500 henkilöstä vuosittain. Tämän voitaisiin mielestäni tulkita koskevan myös sukututkijoita, joilla on yli 500 henkilön tiedot rekisterissään.

Vaatimus näin esitettynä on täysin kohtuuton ja teksti on pidettävä komission esityksen mukaisessa muodossa.

Käytännesäännöt

Johdanto-osassa kohdassa 76 on kannustettu yhdistyksiä julkaisemaan käytännesääntöjä toimialtaan tietosuoja-asetuksen määräysten soveltamiseksi. Käytännesäännöt ovat Suomessa käytössä ja ne on laadittu sukututkimusseurojen ja sukuyhteisöjen yhteistyönä. Käytännesäännöt ovat Suomessa toimineet hyvin ja tietosuojaviranomaisellakaan ei ole niihin ollut huomautettavaa. Käytännesääntöjä tullaan varmaankin täydentämään tietosuoja-asetuksen tullessa aikanaan voimaan.

Henkilötiedot historiantutkimuksessa

Historiantutkimusta ja muita tilastollisia sekä tieteellisiä tutkimustarkoituksia varten on esityksen artikkelissa 83 asetettu tiukkoja edellytyksiä henkilötietojen käsittelyyn. Albrechtin esityksessä edellytyksiä on entisestään tiukennettu.

Tietojen käsittelyn pitää olla välttämätöntä tarkoituksen toteuttamiseksi. Tämän edellytyksen täyttämässä ei liene suurempia ongelmia historiallisessa sukututkimuksessa, kun halutaan selvittää henkilöiden sukulaisuussuhteita. Henkilötietojen pitämistä erillään muista tiedoista vaaditaan myös kyseisessä artikkelissa. Henkilötiedot yleensä on tallennettu omassa sukututkimusohjelmassaan ja siten erillään muista tutkijalla olevista tiedoista.

Artiklan toisessa kohdassa edellytetään suostumuksen saamista henkilötietojen kohteelta aiemmin esitetyn mukaisesti. Tämä vaatimus on täysin kohtuuton, kun on kysymys sukututkimuksen kohteesta olevista henkilöistä, joita laajoissa suvuissa saattaa olla tuhansia, jopa kymmeniä tuhansia henkilöitä.

Henkilötietojen esittämisen edellytetään lisäksi olevan tarpeellista tutkimustulosten esittämiseksi. Tämä on sukututkimuksen tietojen esittämisessä helposti toteutettavissa.

Viimeisenä kohtana on tapaukset, joissa henkilötietojen kohde on jo julkaissut kyseiset tiedot. Tämäkään ei ole ongelmallista ja helpottaa tietojen tarkistamista, jos julkaistut tiedot saadaan sukututkijan käyttöön.

Ongelmia lisää Albrechtin tarkistuksessa esitetty artiklan 83 muuttaminen siten, että tutkimustulosten esittämistä koskeva kohta poistettaisiin kokonaan artiklasta, jolloin mahdollista olisi vain tulosten julkistaminen suostumuksen perusteella tai aiemmin julkaistujen tietojen julkistaminen.

Lisäksi Albrecht esittää poistettavaksi komissiolle alkuperäisessä esityksessä annettu valtuus antaa delegoituja säännöksiä henkilötietojen käsittelystä mm. historiallisissa käyttötarkoituksissa.

Albrechtin tarkistuksessa tehtyjä muutoksia on vastustettava. Albrechtin esityksistä ilmenee tarpeettoman tiukka lähtökohta henkilötietojen käsittelyyn sekä täydellinen tietämättömyys historiallisen ja sukututkimustiedon keräämisestä ja julkaisemisesta muutoinkin kohdattavista haasteista.

Europarlamentaarikko Mitro Repo on tehnyt kirjallisen kysymyksen Euroopan komissiolle tietosuojalainsäädännön uhasta sukututkimukselle. Komission puolesta antamassaan vastauksessa komissaari Vivian Reding toteaa, että artikkelissa 83 säädetään henkilötietojen laillista käsittelyä koskevista erityisistä edellytyksistä. Rekisteröidyltä vaadittava suostumus on yksi edellytyksistä. Muita vaihtoehtoja ovat komissaarin vastauksen mukaan henkilötietojen julkaisemisen tarve tutkimustulosten esittämistä varten ja rekisteröidyn itse julkaisemat tiedot. Komissaari myöntää, ettei sukututkimukseen liittyviä näkökohtia ollut tarkasteltu tietosuoja-asetuksen vaikutusarviointia tehtäessä.

Totean, että tarve suojella sukututkimusrekisteriin merkittävien henkilöiden yksityisyyden suojaa on ymmärrettävä, mutta tämän on mielestäni oltava tasapainossa sukututkimusharrastuksen tarpeiden kanssa.

Markku Ruuskanen 8.9.2013

Matka juurillemme Karjalaan 6.- 8.07.2012

Oli perjantaiamu klo 2, kun matkanjohtajamme Eero ja autokuskimme Mauri lähtivät matkaan Haaraajoelta. He keräsivät matkalaisia ajaessaan Martinlaaksosta, Hämeenkyröön, sieltä Tuulokseen, jossa poikkesimme kahvilla. Siitä matkamme jatkui kohti Karhulaa ja Hotelli Leikaria, jossa nautimme runsaan aamupalan. Tästä tulivat myös viimeiset matkalaisemme. Matkalaisia oli 34. Matka jatkui kohti raja-asemaa, passintarkastusta ja muita raja-muodollisuuksia. Jatkoimme matkaa ja ohitimme Viipurin ajaessamme suorinta tietä kohti Terijokea. Jouduimme ruuhkaan Pietariin menevällä tiellä, joten oleskeluaikamme Terijoella jäi lyhyeksi.

Tarkoitus oli käydä katsomassa **Terijoen** kuuluisia hiekkarantoja, keittää jopa kahvitkin siellä jossain, mutta tällä kertaa se jäi tekemättä. Näimme ainakin kolme morsiusparia olevan siellä rannalla, tosin kyllä vain auton ikkunasta katsottuna. Kävimme Terijoen luterilaisessa kirkossa. Kirkko on restauroitu, kirkkosali oli pieni mutta kaunis. Terijoen luterilainen kirkko sai vanhan asunsa vuonna 2003. Kirkko luovutettiin Inkerin kirkolle vuonna 1998. ortodoksikirkossa emme ehtineet käydä. Sen kuvasimme vain auton ikkunasta.

Matkamme jatkui kohti **Käkisalmea** ja taas olimme ruuhkassa, kun kiireiset pietarilaiset ohittelivat autoamme molemmin puolin. Heillä on kiire datsoilleen, ”mökeilleen” viikonlopun viettoon. Tietä ajaessamme ohitimme Lintulan, Kivennavan, Rautun, Valkjärven ja saavuimme Kiviniemen sillalle. Yläjuoksulla virtaa Vuoksi, alajuoksulla Suvanto. Jatkoimme matkaa ohi Sakkolan, Pyhjärven pitäjän ja saavuimme Käkisalmeen, jossa majoituimme Hotelli Korelaan. Jätimme laukumme ala-aulaan. Olimme kolme tuntia myöhässä ruokailusta,

mutta se ei haitannut, sillä tytöt odottivat meitä pöydät katettuina. Kyllä ruoka maittoikin.

Syönnin jälkeen saimme huoneet, mitkä olivat siistit. Tuli myös raanasta lämmintä vettä, että pääsi peseytymään pitkän päivämatkan jälkeen. Jotkut jaksoivat lähteä vielä kävelyille. Mekin lähdimme käymään Käkisalmen linnalla (Korelan linna). Linnan ympärillä olevalla nurmikolla oli paljon teltoja, siellä oli **keskiaikaiset markkinat**. Ihmiset olivat pukeutuneet keskiaikaisiin vaatteisiin. Heillä oli myös myyntipöytiä, joissa myytiin tina-astioita, koruja, puutöitä ym. Tarjolla oli kuulemma myös hunajakaljaakin, ihan juotavaa, sanoivat. Linnan sisäpihalla aitauksessa oli hevosia, siellä oli meneillään esitys. Samoin miekkailijoita. Me kiertelimme ja katselimme. Lähdimme hotellille ja nukkumaan.

Lauantaiamu näytti kirkaalta ja kuivalta. Kävimme nauttimassa runsaan aamupalan. Sitten vielä pikaisesti huoneeseen, noutamaan reput. Samassa rakennuksessa kuin hotellimme, oli kukkakauppa, josta kävimme ostamassa vielä kukat. Lähdimme bussille ajamaan kohti **Kaukola**. Ohitimme matkalla monta Kaukolan pitäjän kylää. Ensi on Pärnä ylitimme Pärnän sillan, sitten Variksela, Multämäki, Suokkala, Riihipelto ja Monittula. Saavuimme Kaarlahden asemalle. Puomit olivat alhaalla ja jouduimme odottamaan kun tavarajuna ajeli edes takaisin, antaen tilaa matkustaja junalle. Seisoimme siinä puolisen tuntia, sitten pääsimme jatkamaan matkaa kohti Koverilan kylää. Saavuimme Kosen sillalle ja ohitimme Akaansillan.

Sitten näkyikin Kaukolan komea punatiilinen kirkko.

Pysähdyimme kirkolle. Siellä olikin jo toinen bussi Matti Paavilaisen matkalaisia, jotka odottelivat kirkkoon pääsyä. Me menimme ensin hautausmaalle, veimme kukat venäläisten ja suomalaisten yhteiselle muistomerkillä, missä teksti ”*yhdessä maassa rauhan löysimme*”.

Kaukolan hautausmaa vuoden 2011 Asta -myrskyn jäljiltä. Kuva v.2012

Lauloimme 'Suvivirren' ja 'Karjalan kunnalla' ja sitten siirryimme kirkolle. Inkerin kirkon työntekijä oli tullut avaamaan ovet että pääsimme sisälle. Kirkon sakasti on remontoitu 2011. Sakastikappeli vihittiin syyskuun alussa Kaukolan evankelisluterilaisen seurakunnan 15-vuotisjuhlan yhteydessä. Kirkko kuuluu Inkerin kirkolle. Nykyisin kirkon virallinen nimi on **Johannes Kastajan kappeli**. Sakasti eli kirkkosali on pieni, mutta kaunis. Alttaritaulu vietiin Kaukolaan 14. maaliskuuta 2012. Taulu esittää korissa lepäävää vastasyntyntä vauvaa. Alttaritaulun siunasi Inkerin kirkkoherra Viktor Rushinski. Hän sanoi siunatessaan: ”Me siunaamme kirkkosalissa meidän tärkeimmän pyhän esineen, joka aina on alttaritaulu.”

Kaukolan v.1933 valmistunut kirkko. Nyt v. 2012 aidattu, sekä pellit ovissa ja ikkunoissa. Kirkon nykyinen nimi Johannes Kastajan Kappeli. Entisen kellotapulin ikkunat vielä ilman peltiä.

Katsoimme vielä Kirkon puolelle. Lauloimme myös siellä 'Karjalan kunnalla'. Eveliina ja Alisa lauloivat 'Laps' olen Karjalan' ”urkuparvelta”. Siellä kun on edelleen säilynyt hyvä akustiikka. Ovet ja ikkunat oli peitetty pelleillä, urkuparven isoon ikkunaan on laitettu läpinäkyvä pleksi josta tulee valoa kirkkoon. Kirkko oli sisältä surkean näköinen. Tosin siellä oli lautapinoja ja maaleja sekä muita remonttitarvikkeita. Ei tiedä jos vaikka sielläkin tehdään jotain remonttia. Kirkko oli aidattu, etupuolella oli puuaita ja portti ja entisten pääovien puolella korkea peltiaita ja ovet, mikä ulottuu kirkon takaosaan.

Lähdimme vielä käymään hautausmaalla. Hautausmaa on todella hirveän näköinen. Viime vuoden Asta -myrsky oli tehnyt tuhojaan. Isot kuuset ja männyt olivat kaatuneet Munkinsalmen puolelta kokonaan. Näytti tosi autiolta. Toisella reunalla oli vielä jokusia isoja puita pystyssä ja portin pielessä oleva roskaröykkiö hirveän näköinen.

Osa matkalaisista oli lähtenyt Järvenpäähän. Ollilat (Seija, Matti ja heidän poikansa, tyttänsä ja poikansa kanssa) lähtivät Seijan äidin juurille Hyypölään. He menivät taksilla. Seija on omaa sukua Asikainen. Hänen vanhempinsa kotipaikka on Rokosilassa, lähellä Räisälän rajaa. Neljä sisarusta, joista kahdella oli miehet mukana, lähtivät kävellen Rokosilaan, äitinsä kotipaikalle Hirvosiin. Siellä oli vielä talossa asukkaat. Naapurissa on presidentti Putinin huvila. He jatkoivat matkaa aina Miinajoelle asti ja sieltä takaisin kirkolle.

Me palasimme kirkolta Akaan sillalle päin ja käännyimme oikealle kanttori Kiurun talon kodalta Järvenpäähän menevälle tielle. Järvenpäähän mennään vasempaan, mutta me jatkoimme matkaa oikealle ja tulimme tienhaaraan mistä ennen mentiin yhteisnavetalle. Jäimme kaikki tässä autosta pois. Tie jatkuu Tervolaan. Riihilahteen lähtijät menivät jonkun matkaa eteenpäin ja kääntyivät sitten oikealle. Vartiaisen Helka lähti tyttärensä ja tämän miehen, sekä poikansa ja pojanpoikansa kanssa Heikki Kortin tilalle, Helkan lapsuuden kotipihalle.

Säppään kylässä Tuomas Ruuskan pihapiirin tutuiksi tulleita navetan raunioita ja talon kivijalkoja katsomassa.

Matka oli raskas, pitkä heinikko ylettyi kainaloon asti mennessämme peltoa pitkin. Matkalla näimme Mikko Ruuskan paikan Niemelän, mikä näyttää aika tasaiselta. Puut olivat kaatuneet Asta -myrskyn jäljiltä. Jatkoimme matkaa. Kun kaikki olivat päässeet perille, avasimme samppanjapullot: *”Tervehdykseksi, olemme Säppäässä, kot’mäellä.”*

Meitä oli Ruuskalaisia, sisarukset Jaakko, Eira ja Esko. Jaakon pojat Pasi ja Jyrki ja miniä Riina. Eeva siskon tytär Barbara hänen poika Kimi, Eskon vaimo Tarja, poika Jari sekä hänen tyttäret Eveliina ja Alisa, Jussi serkunpoika Teuvo. Kiertelimme pihapiirissä, esitellen ensikertalaisille paikkoja. Naapurista Arvo ja Sirkka Pessin tytär Irja Jokela oli tyttärensä Päivin ja pojantyttären Kaisan kanssa. Kävimme yhdessä Pessillä. Tarkastimme kellarin kunnon: kaikki oli ennallaan viime käynnin jälkeen, vain ovi ja ikkuna puuttui, muttei niitä ole ollut ennenkään. Löysimme myös tuvan kivijalat ja rappuset, joita emme ennen olleet huomanneet. Kuvasimme Irjan tyttöjen kanssa rappukivellä. Sitten Hirvikalliolle, josta löysimme ajosillan ja tuvan kivijalat.

Lähdimme porukalla käymään rannassa. Mutta siellä oli hirveää ryteikköä, ehkä sekin Asta -myrskyn jälkiä. Emme päässeet Kierniemeen, Hirvikallion uimarantaan, kävimme vain heidän pyykkirannassa. Katselimme siitä Säppään järvelle Sittasaarta. Sitten takaisin Säppään mäelle, jossa asetumme vielä yhteiseen kuvaan, navetan raunioiden eteen. Navetan kivessä on vuosi 1884. Lopuksi lauloimme vielä Karjalan kunnilla.

Säppäässä Tuomas Ruuskan navetan raunioilla. Irja, Päivi ja Kaisa Jokela, Ruuskalaisia Esko, Eira, Riina, Barbara, Teuvo, Jyrki, Jaakko, Pasi, Jari ja Kimi. Kuvan otti Tarja.

Tämän jälkeen lähdimme takaisin autolle entistä tietä pitkin ohi ”syyläkiven”. Matka oli huomattavasti helpompi. Sitten saappaiden vaihto ja vähän kevyempää päälle. Bussi oli jo tullut meitä hakemaan. ”Tuolla Vartiaisetkin jo tulevat Riihilahdesta.” Lähdimme takaisin kirkolle, jossa matkanjohtajamme Eero ja autokuskimme, olivat keittäneet meille perunasoppaa ja vielä pullakahvit päälle. Pullat Esko oli kotona paistanut. Saimme nauttia ruuan kirkon takapihalla. Seurakunnan työntekijä toi meille oikein penkit, että saimme istua. Olimme väsyneitä kotikyläkäynnin jälkeen. Mutta ruoka maistui ja olikin tosi hyvää.

Ruokailun jälkeen lähdimme takaisin Käkisalmeen hotellille, pesulle ja syömään. Meillä oli vähän omaa aikaa. Kävimme Leninin aukiolla olevassa ortodoksikirkossa, joka oli pieni ja kaunis. Kiertelimme kauppoja, kävimme torilla. Lähdimme bussilla ajamaa Vuoksen rantaan, mutta emme saaneetkaan Sanatorin johtajalta lupaa. Porttivahti oli kyllä antanut luvan, kun kyselimme aikaisemmin. Joten ajoimme takaisin hotellin takapihalle. Siellä sitten keitimme makkarat sekä pullakahvit ja nautimme konjakit. Loppuilta olikin omaa aikaa, jotkut lähtivät hotellille. Me lähdimme

Käkisalmen Linnalle keskiaikaisille markkinoille. Kiertelimme ja katselimme niiden touhuja. Sitten poikkesimme paikalliseen baariin, tapasimme siellä parkanolaisia tuttuja matkalaisia. Vaihdoin kuulumisia, osan heistä tapasimmekin jo Kaukolan kirkolla. Sitten lähdimme hotellille ja nukkumaan.

Ja sitten paluumatkalle

Heräilimme sunnuntaiamuun ja kuivalta näytti. Aamupalalle, jossa lautasellinen kaurapuuroa ja paljon muuta. Täyttävää oli, tällä pärjää pitkälle päivään. Sitten huoneeseen ja bussille. Lähdimme kohti Kiviniemeä ja pysähdyimme katsomaan kosken kuohuja kosken penkereeltä, sillalla oli remontti meneillään. Jatkoimme matkaa. Pysähdyimme **Kuusassa**. Menimme ”Vanha Navetta” -nimiseen hotelliin kahville. Suosittelemme, siisti ja kaunis paikka. Sieltä saa kuulemma myös hyvää borssikeittoa. Kaunis puutarha. Isäntä puhuu suomea, hän on venäläinen. Jatkoimme matkaa ja pysähdyimme Mannerheimin linjalla olevalle parkkipaikalle. Kävimme katsomassa molemmin puolin tietä olevat puolustusbunkkerit, paremminkin kaatopaikkoja taitavat nykyisin olla. Parkkipaikalla on myös ”horoskooppi patsaat”. Sanovat että ne on pystytetty venäläisten tuntemattomien sotilaiden muistolle. Ennen tästä pääsi myös Muolaanjärven rantaan, mutta nykyään siinä on datsoja ja aidat edessä. Parkkipaikalla oli toinenkin bussi, rupesivat keittämään kahvia. Siinäkin oli tuttuja. Tänä viikonloppuna oli monta bussillista kotiseutu-matkailijoita Karjalassa liikkeellä.

Matkamme jatkui kohti **Viipuria**: ”Pitää käydä kauppahallissa ostoksilla ja torilla, siinä ei nykyään montaa kojua ole. Sitten vielä katsastamaan Pyöreätorni ja nauttimaan kahvit ja konjakit.” Se on kuulunut tähän 'meidän matkaamme'. Bussille tullessamme siellä oli kymmenkunta bussia rivissä. Taas tapasimme tuttuja, olemme aikaisemmin olleet samalla matkalla. Alkoi sadella kun matkasimme kohti Vaalimaata, jossa vierähtikin kaksi ja puoli tuntia Venäjän tullissa. Oli rekkoja pitkä jono, ottivat niitä siinä jonkun aikaa. Sitten pääsimme

me. Kävimme vielä rajakaupassa ostamassa vähän tuliaisia.

Ylitimme rajan, autossa alkoi kuulua 'Kotimaani ompe Suomi'. Suomen tullissa meni aikaa, se kun kävelimme passintarkastuksen läpi. Menimme Rajahoviin, missä nautimme päivällisen. Sitten ajoimme Leikariin, jossa Vartiaiset jäivät pois. Oli hyvästelyjen aika. Seuraavat jäivät Lahdessa, sitten Tuuloksessa, Tuuloksessa alkoi sataa, tuli oikein kova sadekuuro, kesti jonkun matkaa. Seuraavat jäivät Tampereella, sitten Teivon tiehaarassa, seuraavat Hämeenkyrössä. Hämeenkyrössä satoi myös. Autoon ei jäänyt muita kuin Esko, minä ja autokuski. Esko ja minä jäimme Martinlaaksossa. Autokuski jatkoi vielä matkaa.

Meidän matkakertomuksemme on tällä kertaa tällainen. Kiitos matkasta, taas kerran matkanjohtajallemme Eerolle ja autokuskille. Sekä kaikille mukana olleille ystäville ja sukulaisille.

Kiittelevät Esko ja Tarja Ruuska

Osa matkalaisista Jokeloita 3, Vartiaisia 5, Ruuskalaisia 10.

Teksti ja kuvat: Esko ja Tarja Ruuska

Maaningan Ruuskasia

Toini Annikki ja Kalle Veikko Ruuskanen

Kalle Veikko Ruuskanen s. 13.3.1913
Maaningan kunnan Kinnulanlahden kylässä.
Kuollut 25.10.1970 Kuopiossa ja haudattu
Maaningalle

Isäni syntymän aikaan hänen vanhempansa ovat olleet Kinnulan talon torppareina Ketunpesä nimisellä torpalla. Isäni ollessa lapsi hänen isänsä Erik on ollut myllärinä 1910 – 1920 luvulla Kinnulanlahden kylän läpi virtaavassa Kitujoki nimisessä joessa olleessa myllyssä. Kinnulanlahdessa yhden hehtaarin tontilla olleen torpan Erik Ruuskanen on ostanut itselleen noin 1930. Erik Ruuskanen on myös kuljettanut hevosella postia Siilinjärveltä Maaningalle 1930 luvulla. Isälläni on ollut Martta Elisabet niminen sisar. Martta Elisabet s 11.5.1908 ja hän on kuollut keuhkotautiin 13.6.1925 Martta Elisabet on haudattuna Maaningalle.

Isäni äiti Anna os. Kilpeläinen s 10.12.1879 ja kuollut 19.5.1934 hänet on haudattu Maaningalle. Isäni isä, ukkini, Erik on syntynyt

1.12.1866 ja kuollut 3.8.1940. Myös hänet on haudattu Maaningalle.

Toini Annikki Ruuskanen os. Pietarinen syntynyt 16.5.1915 Lapinlahdella. Kuollut 29.11.2003 Kuopiossa ja haudattu Maaningalle.

Lapsuuttaan hän vietti Alapitkän Kivimäessä, sisarustensa; Taavetti, Ilmari, Tauno, Aulis, Eino, Tyyne (sisarpuoli) Irja, Aili ja Anja, kanssa ja varttui heidän kanssaan nuoreksi aikuiseksi. Sisaruksia oli kaikkiaan 11. Varmasti Kivimäessä on ollut työn täyteisiä päiviä, myös lapsilla. Muistini mukaan siellä oli vain tupa ja pari pientä huonetta.

Elämä pienellä Kivimäen tilalla ei varmaankaan ole ollut taloudellisesti rikasta, mutta varmasti se on ollut hyvin virikkeellistä ja antanut vahvan perustan kasvaa aikuiselämän haasteisiin ja elämässä selviytymiseen.

Usein äiti kertoi, kuinka hän oli mekkosillaan laskenut veljiensä tekemään hyppyriin ja lentänyt siitä umpsukkelukseen lumihankeen.

Äitini avioitui isäni kanssa 1934

eli 19 vuotiaana ja muutti miehensä ja appensa Erik Ruuskasen talouteen Maaningan kunnan Kinnulanlahteen 1934.

Perheeseen syntyi vuosien 1947 – 1952 välisenä

aikana neljä lasta; Risto, Tuula, Matti ja Liisa. Lasten syntymä muutti varsinkin äidin päivärytmiä radikaalisti. Neljä lasta reilun viiden vuoden aikana, siinä on varmasti ollut käsityötä ja kasvatushaastetta riittämiin.

Ajanjakson 1934 talvisotaan 1939 äitini ja isäni asuivat Kallen isän Erikin kanssa Kinnulanlahden mökissä. Isäni oli töissä sähkölinjojen rakennuksessa Maaningalla ja Siilinjärvellä noin 1933 -1935. Enne talvisotaa isäni ajoi Airaksisen maitoautoa Tuovilanlahdesta Kuopioon. Äitini hoiti taloutta ja oli kotiompelija ommellen kyläläisille vaatteita. Sodan uhka 1939 on muuttanut nuorenparin elämää, isäni piti lähteä reservin harjoituksiin ja marraskuussa alkaneeseen talvisotaan. Talvisodan isä oli kiväärimiehenä rintamalla. Talvisodan päättyä isä kotiutui ja hän jatkoi **maidonajoa** Airaksisen autolla Maaningalta Kuopioon.

Isäni isän Erikin kuoltua äitini ja isäni jäivät kahdestaan Kinnulanlahden mökkiin. Äitini jatkoi ompelutöitään ja isäni maitoauton ajoa. Jatkosodan sytyttyä kesällä 1941 isäni kutsuttiin sotaan ja siellä hän oli automiehenä koko sodan loppuun saakka kevääseen 1944. Kotiuduttuaan sodasta isä oli autonkuljettajana 1945-1948. Isä sai oman liikenneluvan 1949 ja aloitti kuorma-autoilijan uransa. Alkusysäyksen autoilijan uralle on antanut Martti Kinnusen kanssa saatu veikkauksen päävoitto. Päävoiton suuruus ei ole

ollut kovin suuri, vastanee jotain 15 000 € summaa vuoden 2013 rahassa. Ensimmäiset vuodet isäni ajoi kuorma-autollaan soraa, halkoja, muuttokuormia ja kuljetti myös matkustajia kuorma-auton lavalle tehdyssä penkistöissä. Suurin osa ajoista oli sodanjälkeiseen rakentamiseen liittyvää soran ja rakennustarpeitten ajoa. Minulla on muistikuva kun on haettu tiilikuorma Siilinjärvellä olleelta tiilitehtaalta jollekin rakennustyömaalle. Isä teki 1951 sopimuksen Kuopion Osuusmeijerin kanssa **juustojen ajosta** Kuopion ja Sinikiven meijereiltä pääasiassa Helsinkiin Valiolle, josta juustot edelleen toimitettiin mm. vientiin. Juustojen ajoa kesti vain reilun vuoden. Helsingin kesäolympialaisten aikaan elokuussa 1952 on isä vienyt juustokuorman Helsinkiin. Hän kertoi ajaneensa vanhalta muistilta väärään suuntaan erästä katuja, joka olikin muutettu kisojen ajaksi yksisuuntaiseksi. Eihän siinä ole ollut muuta vaihtoehtoa, kun peruuttaa ja koko muu liikenne seisoj peruutuksen ajan. Auto, jolla isä juustorekkaa veti, oli **Sisu**. Auto oli käytetty ja sen kunto ei ollut mikään hyvä.

Juustonkuljetussopimus Kuopion osuusmeijerin kanssa neuvoteltiin uudelleen ja isälle tarjottiin maitolinjaa Varpasmaa-Kurolanlahti-Pulkonkoski-Pappilansuo-Sinikivi.

Maitoa piti ajaa viikon jokaisena päivänä.

Alkuun oli vain joulupäivä, jona maitoa ei meijeriin ajettu. Lehmät lypsivät maitoa seitsemän päivää viikossa. **Maidonajo** on alkanut 1953 alussa ja ensimmäinen kuorma-auto oli Commer merkkinen. Commerissa ei ollut kiinteää koria, vaan pressulla suojattiin maitotonkkia jäätymiseltä ja likaantumiselta. Väriltään Commer oli tummanvihreä.

Commerin jälkeen isä osti ensimmäisen Diesel kuormurin, joka oli Mercedes Benz. Ja jonka isä osti Alapitkän tien varressa asuneelta Parviaiselta. Mersun ostovuosi oli 1955. Se oli käytetty ja siihen tehtiin puurunkoinen kovalevyllä (Savolevy) päällystetty kori.

Loppukesästä 1957 isä osti ensimmäisen uuden kuorma-autonsa Suomalaisen Vanajan. Vanajaan tehtiin samanlainen kori kun Mersussakin oli. Se taisi maksaa 1 500 000 vuoden 1957 devalvoimatonta markkaa. Vanajalla isä ajoi maitoa vuoteen 1961 saakka. Maatalous kasvoi ja lehmämäärät maataloilla lisääntyivät. Maidontuotanto lisääntyi koko 1960 luvun, vaikka 1960 loppupuolella aloitettiin keskustelut ja toimenpiteet maatalouden erityisesti voin ylituotannon rajoittamiseksi ja peltojen paketointi.

Isä vaihtoi Vanajan 1961 Kontio Sisuun, jota olin perheen vanhimpana lapsena isän kanssa hakemassa Helsingistä. Sisu tuotiin Varkauteen, jossa siihen teetettiin puurunkoinen ja alumiinilevyllä päällystetty maidonkuljetuskori. Sisun kori oli 7 m pitkä ja väriltään sen alaosa punainen ja yläosa harmaa. Maitoa parhaimmillaan tällä Sisulla kuljetettiin Sinikiven meijeriin yli 11 000 litraa yhdessä kuormassa. Kuormaan tuli lisäksi maitotonkat varmaan n. 3000 kg eli koko kuorman paino oli liki 15 000kg, Sisussa oli kantavuutta n 5000 kg. Tuolloin 1960 luvulla ei ollut niin nuukaa jos maatalouteen liittyvissä elinkeinoissa tapahtui pientä joustoa määräyksissä.

Sisu vaihtui uuteen Kontio Sisuun 1967. Osa maidosta kuljetettiin jo maataloilta meijeriin säiliöautolla, joka haki maidon tilatankista suoraan tilalta. Joitakin pientiloja oli jo lopettanut maidon tuotannon. Isä ajoi maitoja Sisulla vuoden 1970 vappuun saakka. Kuljettajina isällä oli Eini Salo, Hannu Airaksinen, Hannes Salo ja Eero Tuovinen. Keväällä 1970 kun maidonajo lopetettiin, isän myydessä auton pois, oli apumiehenä serkkuni Esko Vepsäläinen.

Toisen kuorma-auton Bedfordin isä osti 1967. Betterillä ajettiin kesällä maitoja ja talvella soraa.

Kesän aikana opettelimme Matin kanssa Betterillä maidonajoa. Kesäajokausi kesti kesäkuun alusta syyskuun loppuun. Vaikka Matin kanssa opettelimme ahkerasti maidonajoa, ei se kummankaan veriin mennyt, eikä pojista tullut autoilijoita.

Isä osti ensimmäisen henkilöauton 1963, auto oli Rover 75 vm 1951. Rover ostettiin maanmittaustoimiston huutokaupasta Kuopiosta. Rover oli oikea aristokraatti, nahkaverhoilu, keskusvoitelu ja muita herkkuja, joita oli hyvin vähän -50 luvun autoissa.

Roverin vaihtui 1965 Simga Cambort henkilöautoon. Simga oli vm 1961. Simga vaihtui 1966 Izutsu Bellet henkilöautoon, joka tuli minun nimiin, maksoin välirahan omilla rahoillani.

Kuorma-autoilu loppui vappuna 1970 kun isä möi maitoautonsa Juhani Salolle. Ennen myyntiä isä kysyi meiltä molemmilta pojiltaan ovatko he kiinnostuneita jatkamaan isänsä ammattia ja maidonajoa Sinikiven meijerille. Kumpikaan veljeksistä, Risto tai Matti, ei ollut kiinnostunut autoilijan ammatista ja niin se ammatti ei periytynyt isältä pojille. Isä jäi sairaseläkkeelle silloin vapulta 1970. Kauan hän ei ennättänyt eläkepäivistään nauttia kun verisuonen katkeaminen päästä päätti hänen mallisen vaelluksensa lokakuussa 1970.

Isä ja äiti lasten kasvattajana

Varhaisimmat muistoni ovat 1950 luvun alkuvuosilta, sieltä 1952 se juustorekka ja Liisan syntyminen. Isämme teki pitkää työpäivää auton kanssa ja meidän lasten hoito jäi äitimme vastuulle. Vanhemmat lapsista joutuivat osallistumaan nuorempien kaitsemiseen heti kun siihen pystyivät. Emme muista, että olisimme isämme kanssa koskaan leikkineet, isä oli väsynyt kun maitolinjalta tuli kotiin ja hän köllähti pitkälleen punkkaan. Yleensä Savon Sanomain luku jäi kesken kun hän nukahti punkkaansa. Yhden perheemme yhteisen harrastuksen muistamme, se oli joka keväinen puitten pinoaminen liiteriin. Teimme ketjun jossa puut kulkivat kädestä käteen ja isän istuessa viimeisenä lenkkinä pinoten puut liiteriin. Puitten halkominen keväällä oli Matin ja minun tehtävä siitä ajasta alkaen kun me voimiensa ja taitojensa puolesta pystyimme siihen. Joskus olisi tehnyt mieli rastaanpesille, mutta halkosavotta kutsui ja rastaanpesät saivat jäädä. Joskus halkojen hakkaamisessa katkesi kirveestä varsi ja se toi pakollisen huoltotauon välineitten korjauksen ajaksi. Joka alkukesä puut tuli halotuksi ja ulkoilmassa kesän kuivuttuaan alkoi pinoamisprojektimme kesän loppupuolella. Pinoaminen kesti noin parin viikon verran, teimmehän sitä vain iltaisin isän tultua maitolinjalta kotiin. Ilman isän klapien asettamista pinoamista ei voitu tehdä. Muuta yhteistä leikkiä isän kanssa ei meille lapsille ole jäänyt mieleen. Isä oli aikansa mies, lasten kasvatus oli äidin vastuulla ja miehen tehtävä oli hankkia perheelle elatus. Maaseudulla oli 1950 luvulla paljon lapsia ja naapureiden lasten kanssa syntyivät yhteiset leikit ilman vanhempien kuljetusta ja ohjausta. Kovin aktiivisesti vanhempamme eivät kannustaneet opiskelua ja ammattiin kouluttautumista, erityisesti näin oli minun ja Tuulan kohdalla. Matin ja Liisan koulunkäyntiä kannustettiin vähän enemmän. Ilmeisesti isä ja äiti ajatteli, autoilijan ammatti on vanhimmalle pojalle ja tytöt menee naimisiin ja mies tuo leivän kotiin.

Isän filosofisia elämänohjeita:

- 1. Elä niin, että aina on vähän rahaa, paljoo sitä ei tarvitse olla mutta kun aina on vähän jäljellä se riittää*
- 2. Turha nuukuus ja pieni varkaus ei kannata, siinä menee vain maine.*
- 3. Yritä löytää itsellesi sellainen työ, että välttämättä ei tarvitse joka kerta pestä käsiäsi kun menet syömään*

Äidin filosofisia elämänohjeita:

- 1. No syöphän tuon.*
- 2. En ole sen jälkeen laskenu mäkkee enkä laske.*
- 3. Minä ole siivonnut kaloja ihan riittävästi, kun tuotta kallaa tuokaa ne siivottuna ja ilman päitä.*

Harrastukset äidin kanssa

Isä kyseli maitoreitin varrelta isänniltä missä päin loppukesästä oli **marjapaikkoja**. Isän kyselemille marjapaikoille äiti vei lapset Matti ja minä emme olleet oikein innokkaita marjastajia, mutta joskus mekin marjareissulle lähdimme mukaan. Marjastuksessa kunnostautui erityisesti Tuula, taisipa hänellä jäädä siitä kipinä yhdeksi loppukesän harrastukseksi. Marjapaikkoja oli Varpasmaalla Kyntisellä ja Kankaisenmäen tien varressa. Yhden kerran olimme hillastamassa Kyntisen järven takana, Martti Jauhiainen oli oppaana ja souti meidät Kyntisen poikki hillasoille. Tuolla reissulla saimme hyvin hilloja, niitä oli aika paljon niillä soilla jonne Martti meidät vei, poistulomatka oli kilpasoutua nousevan ukkospilven kanssa. Pääsimme rantaan ennen kuin ukkoskuuro nousi.

Toinen yhteinen harrastus oli **vastojen teko** talveksi, vastakset haettiin jostain maitolinjan varrelta rauduskoivikosta ja kotona ne tehtiin vastoiksi. Vastasten haussa olivat yleensä mukana kaikki lapset, onhan vastojen tekoaika

heinäkuun alkupuoli, ja ihan mukava siellä vastakoivikossa oli olla. Olimme vastametsässä sen ajan, joka meni kun isä kävi meijerille maitokuorman kurrikuormaan vaihtamassa, yleensä tämä kesti 3 – 4 h. Mentiin maitotonkkien keruu reissulla ja pois kotiin tultiin kun isä toi tyhjät ja kurria sisältävät tonkat takaisin. Vastakset haettiin usein Varpasmaalta Matti Mykkäsen mailta. Tietysti isä oli kysynyt Mykkäseltä luvan vastasten ottoa varten.

Isälle oli jonkinasteinen pettymys kun kummastakaan pojasta ei tullut autoilijaa. Isämme kuoli 1970 eikä hän voinut nähdä kuinka lasten elämä on aikuistuttua muuttunut ja minne elämä on heitä kuljettanut. Varmasti isä olisi ollut onnellinen ja tyytyväinen lasten valintoihin jos hän olisi nähnyt vaikka 1990 luvun.

Äitimme vaikutus valintoihimme on ollut vähäinen, olemmehan asuneet omissa talouksissamme Tuula jo vuodesta 1964 ja Liisakin heti 1970 vuodesta alkaen. Toki äiti auliisti neuvojaan antoi jopa kysymättä. Ei hän kuitenkaan loukkaantunut vaikka neuvoista ei vaaria otettukaan. Oman perheen kanssa ne ratkaisut on suunniteltava eikä vanhempien neuvojen mukaan tehdä.

Mielestämme saimme kotoamme hyvät eväät omaa elämäämme varten.

Isämme ja äitimme olivat **arjen sankareita** hoitaen omalta osaltaan sodanjälkeisen Suomen rakentamisen. Vanhempamme kasvattivat neljä lasta, jotka osaltaan jatkoivat elämän viestikapulaa ja rakensivat ja vieläkin rakentavat hyvinvoipaa Suomea.

Risto Ruuskanen 21.02.2013

Kuopion tehopartio

"Legendaariset poliisit, keskusta järjestyksen kourissa, Kuopion poliisin tehoryhmä puhdisti torin seudun häiriköistä ja pimeän viinan myyjistä"

Näin otsikoi toimittaja **Antti Launonen**, kahden sivun, poliisista kertovan luvun Savon Sanomien erikoislehteen nro 1/2013. Lehdessä muisteltiin 1960 ja -70 luvun Kuopiota. Poliisista kertovassa luvussa oli kysymys alkusyksystä 1973 toimintansa aloittaneesta ns. järjestyspartiosta, joka perustettiin pelkästään rauhoittamaan melko rauhottomaksi käynnyttä Kuopion keskustaa. Partio oli viisijäseninen, jossa vetäjänä vuoteen 1976 saakka toimi ylikonstaapeli **Lauri Asikainen**. Hänen jälkeensä, 1989 Siilinjärven nimismiespiiriin siirtymiseeni saakka, reilun kymmenen vuoden ajan, allekirjoittanut, ylikonstaapeli **Asko Ruuskanen**.

Erkki Vahronen, lääninhallituksen apulaispoliisitarkastajan virasta oli juuri nimitetty Kuopion poliisimestariksi. Kuopiolaiset odottivat toimintaa ja Vahrosella oli tässä näytönpaikka. Järjestyspartio, päällikkönsä kehotuksesta, pisti tuulemaan ja vuodenvaihteeseen mennessä tuloksia oli jo selkeästi nähtävissä. Kuopion keskusta alkoi rauhoittua. Paikallislehti Viikko-Savo otsikoi 20.2.1974 numerossa, että *"Kuopion keskusta rauhoittunut. Tässä tulevat kaupungin rauhoittajat."*

Edelleen 1974 vappuna Kuopiossa ilmestynyt Vappu Anikka otsikoi luvun *"Torilla saa nakkeja jo ilman nyrkkiä: Tehokkaat poliisiotteet rauhoittavat Kuopiota."* Molempien lehtien jutut olivat lähes sivun mittaisia, ryhmän kuvalla varustettuna.

Kuopion keskustan rauhoittajat syksyllä 1974. Vasemmalta: Lauri Asikainen, Seppo Puustinen, Aleksanteri Ojasuo, Osmo Huuskonen ja Asko Ruuskanen.

Perustamishetkellä Seppo Puustisen tilalla oli Esa Jauhainen. Kuva oli myös erikoislehdessä.

Miksi sitten Kuopion keskusta rauhoittui näinkin nopeasti, olihan kaupungissa oma poliisilaitos toiminut jo maaliskuusta 1902 alkaen. Selkeä vastaukseni on, että kaikkeen häiriökäyttäytymiseen ja juopotteluun puututtiin kovalla kädellä. Huomautuksia ja poistumiskehotuksia ei jaeltu, aina oli majakyyti taattu ja putkan ovien lukot rapsahtelivat. Tällaiseen toimintaan saimme selkeät ohjeet päälliköltämme. Hän lupasi mahdollisissa valitustapauksissa selkänöjan ja piti sen myös loppuun saakka. Vuoden 1974 juopumuspidätykset yli kaksinkertaistuivat, ollen 8500 paikkeilla.

Kuopioon palasi siis katurauha ja järjestys pariksikymmeneksi vuodeksi. Muuttunut tilanne ja mielestäni Vahrosen eläkkeelle siirtyminen muuttivat osin tilannetta.

Selvyyden vuoksi on tähän sanottava, jos nyt joku ajattelee, että miksi nykyisinkin ei voisi tehdä samoin? Lakipykälät, säännöt ja ohjeet ovat muuttuneet. Nyt voi -70 luvun aikaa tältä osin vain "unelmoiden" muistella.

**Lehden kirjoitusta mukailen lyhennelmän kirjoitti
Asko Ruuskanen**

Sukumme vaakuna taipuu moneksi

Hääpuku

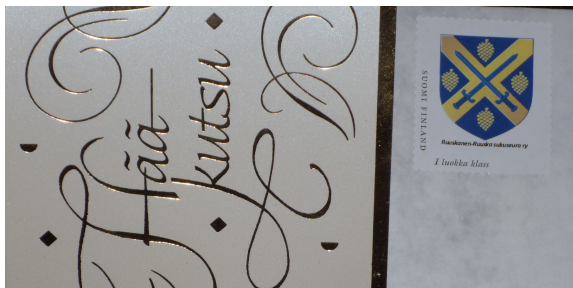
Sari Jauhanen lähetti sukuseuran hallitukselle vajaa vuosi sitten seuraavanlaisen sp-viestin:

”Olen Ruuskan sukua o.s. Tolonen (Yrjö Tolosen) tytär ja olen ensi kesänä menossa naimisiin Hämeenlinnan Hämeen linnassa. Vihkiminen tapahtuu kuninkaan salissa ja juhlat pidetään leivintuvassa. Kysynkin, että voinko kirjoa pukuuni Ruuskanen-Ruuskan suvun vaakunan. Jos haluatte, niin voin lähettää valmiista puvusta sitten kuvat. Itse aion puvun suunnitella ja toteuttaa, koska olen vaatetusalan artesaani ja artenomi ammatiltani.”

Seuraavassa hallituksen kokouksessa 25.3.13 lupa vaakunan käyttöön myönnettiin.

Vaakunan värit toistuvat morsiamen puvun koristelussa ja morsiusparin, Sari ja Kai Kalkko, kukkakoristeissa.

Hääkutsu lähti sukuseuran postimerkillä varustettuna.

Pari vihittiin 28.6.2013 ja sukuseura sai valokuvia tuosta mielenkiintoisesta hääpuvusta

Vaakuna kirjailtuna laahukseen

Pinssi

Sukuseuran hallituksen kokouksessa 10.08.2013 julkistettiin pinssi, jossa kuva-aiheena on myöskin sukuseuran vaakuna.

Pinssin onnellinen omistaja

Menneen syksyn loistavien värien myötä

*sukuseuran hallitus toivottaa sukulaisille lämmintä ja tunnelmallista
joulun odotusta sekä kaikkea hyvää vuodelle 2014*

kuvat Marita Nygrén

Sukuseuran hallituksen yhteystiedot

Puheenjohtaja

Asko Ruuskanen,

Viljelijäntie 16, 70260 Kuopio

Email: [asko.ruuskanen\(at\)kolumbus.fi](mailto:asko.ruuskanen(at)kolumbus.fi)

p. 0500-759250

Varapuheenjohtaja

Outi Rytönen

Kirkkosaarentie 313, 72400 Pielavesi

Email: [outirytonen\(at\)suomi24.fi](mailto:outirytonen(at)suomi24.fi)

Sihteeri

Markku Ruuskanen

Vaaratie 4, 05200 Rajamäki

Email: [markkuj.ruuskanen\(at\)kolumbus.fi](mailto:markkuj.ruuskanen(at)kolumbus.fi)

p. 050-5729534

Seppo Ruuskanen,

Hoilonkatu 6, 18150 Heinola

Email: [seppoj.ruuskanen\(at\)phnet.fi](mailto:seppoj.ruuskanen(at)phnet.fi)

p. 0400- 770323

Reino Ruuskanen,

Kuuselankatu 31, 04400 Järvenpää

Email: [reino.ruuskanen\(at\)luukku.com](mailto:reino.ruuskanen(at)luukku.com)

p. 041-4601088

Lea Kokko

Ristikkokatu 3 B 19, 00580 Helsinki

Email: [leakokk1\(at\)welho.com](mailto:leakokk1(at)welho.com)

p. 044-5945230

Marita Nygrén

Klaavuntie 1 B 13, 00910 Helsinki

Email: [marita.nygren\(at\)gmail.com](mailto:marita.nygren(at)gmail.com)

p. 040-7089794

Raija Peltola

Peltolantie 1 D 13

04600 Mäntsälä

Email: [raijahpeltola\(at\)gmail.com](mailto:raijahpeltola(at)gmail.com)

p. 0400-814 931

Jorma Ruuska

Kylväjätie 2 B 8, 33340 Tampere

Email: [jore1958\(at\)gmail.com](mailto:jore1958(at)gmail.com)

p. 040-5418754